

Raadsvoorstel Besluitvormend

Beleidsplan wegen 2020-2024

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-20-134077
datum voorstel: 27 juli 2020
datum collegevergadering: 18 augustus 2020
datum raadsvergadering: 15 oktober 2020
agendapunt: 0
portefeuillehouder: J. van Rijn
behandelend ambtenaar: R. Zegers
e-mailadres: R.Zegers@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Het "Beleidsplan wegen 2020-2024" vast te stellen.
 2. De begrotingswijziging nummer R2009 vast te stellen waarmee de begroting wordt aangesloten op het beleidsplan wegen.
-

Inleiding

Het beleidsplan wegen betreft het beheer en onderhoud van alle verhardingen die de gemeente Hillegom in beheer heeft. Op basis van recent uitgevoerde inspecties van alle verhardingen en metingen op de asfaltwegen is het beleidsplan wegen opgesteld. In het beleidsplan wordt de wijze van beheer en onderhoud van wegen voor langere tijd vastgelegd.

Uit de inspecties en metingen blijkt dat de kwaliteit van zowel de elementenverhardingen als de asfaltverhardingen goed is. Op slechts een klein percentage van de verhardingen is sprake van onvoldoende kwaliteit maar dit aandeel valt binnen de toegestane marge. Bij de elementenverhardingen in de wijk Elsbroek wordt de kwaliteit wel enigszins negatief beïnvloed door de zetting van de gehele weg door een zettingsgevoelige ondergrond.

In vergelijking met vijf jaar geleden bij de opstelling van het vorige beleidsplan is een structurele kwaliteitstoename van de verhardingen te zien. Naast het uitvoeren van het reguliere klein en groot onderhoud is deze kwaliteitstoename ook mede het gevolg van de uitvoering van grote reconstructiewerken zoals de Weerestein- en Haarlemmerstraat en de herinrichting van de Hoofdstraat.

Bestaand kader en context

Het vigerende wegenbeleidsplan kent een planperiode tot en met 2019. Het nu voorliggende Beleidsplan wegen voor de periode 2020-2024 is een actualisatie van dit in

2015 vastgestelde plan. Op basis van wettelijke verplichtingen is het beheer van de wegen een kerntaak van de gemeente.

Beoogd effect

Het doel van het beleidsplan wegen is het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor het wegbeheer in de komende vijf jaar. In het beleidsplan worden de beleidskaders omschreven en uitgewerkt tot beleidsdoelstellingen en strategieën.

Argumenten

- 1.1 *Het beleidsplan wegen omvat het gemeentelijk wegbeleid.*

In het beleidsplan wegen worden de kaders omschreven van het wegbeheer. Aan het wegbeheer kunnen zo verschillende eisen worden meegegeven aan de kwaliteit van de verhardingen en de bijbehorende kosten. De beleidskeuzes resulteren in beheerkosten die inzichtelijk gemaakt worden. Na de vaststelling van het beleidsplan door de gemeenteraad liggen het gemeentelijk beleid, de te volgen strategie en de financiële consequenties vast.
- 1.2 *Het wegenbeleidsplan hanteert de landelijke standaard voor wegbeheer.*

Voor het bepalen van het benodigde beheer en onderhoud van de wegen wordt de wegbeheersystematiek met onderhoudsrichtlijnen van het CROW (Nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) toegepast. Dit betreft de landelijke standaard voor wegbeheer om te komen tot de meest optimale meerjarenplanning. Deze planning is een vertaling van de gewenste streefqualiteit naar concrete onderhoudsmaatregelen. Het wegennet blijft zo minimaal voldoen aan het gekozen kwaliteitsniveau.
- 1.3 *De gemeente is vrij om de kwaliteitsniveaus van de verschillende wegtypes vast te stellen.*

In het beleidsplan wegen is daarom naast het basis kwaliteitsniveau voor verantwoord wegbeheer ook een hoger kwaliteitsniveau opgenomen voor die verhardingen waar een betere kwaliteit ten aanzien van de aspecten comfort en aanzien belangrijk is.
- 1.4 *Met het hanteren van het kwaliteitsniveau B voor alle wegtypes wordt voldaan aan het basisniveau van verantwoord wegbeheer.*

Bij dit kwaliteitsniveau wordt voldaan aan de richtlijnen van de CROW. Deze richtlijnen komen overeen met het basisniveau van verantwoord wegbeheer. De kosten voor het beheer en onderhoud worden op deze wijze geminimaliseerd. Alleen het noodzakelijke beheer en onderhoud om te voldoen aan verantwoord wegbeheer wordt precies op tijd uitgevoerd.
- 1.5 *Door alleen voor de fietspaden, de verhardingen in winkelcentra en de voetpaden/trottoirs rond zorgcentra te kiezen voor het hogere kwaliteitsniveau A wordt het onderhoudsniveau hier opgehoogd waardoor de kwaliteit van de verhardingen op deze locaties ook hoger blijft.*

Een goede kwaliteit van de fietspaden, de winkelstraten en de looproutes rondom zorgcentra is vanzelfsprekend van belang. Bij kwaliteitsniveau A wordt een strengere richtlijn gehanteerd waardoor de kwaliteit van de verhardingen op een hoger niveau blijft. Bij dit kwaliteitsniveau wordt voorkomende schade in de matige fase al aangepakt en hersteld. De meerkosten hiervan voor het groot onderhoud van € 14.000 zijn minimaal.
- 1.6 *Het voor wegbeheer noodzakelijk uit te voeren groot onderhoud, klein onderhoud en rehabilitatie in het plan is opgenomen.*

Voor de instandhouding van de kwaliteit van het wegennet wordt gebruik gemaakt van drie typen onderhoud: klein onderhoud, groot onderhoud en rehabilitatie. Bij rehabilitatie (investeringsprojecten) wordt de weg bij het einde van zijn levensduur geheel opnieuw opgebouwd met nieuwe materialen. Ook het ophogen van verhardingen valt onder rehabilitatie. De kosten voor het klein onderhoud, groot

onderhoud en rehabilitatie bedragen respectievelijk € 627.000, € 130.000 en € 431.000 per jaar. De totale kosten voor het wegbeheer bedragen derhalve € 1.188.000 per jaar.

1.7 In het beleidsplan wordt invulling gegeven aan de beleidsthema's veiligheid/comfort, aanzien/leefbaarheid en duurzaamheid.

Voor de thema's veiligheid/comfort en leefbaarheid/aanzien zijn kwaliteitsniveaus gedefinieerd. Dit heeft geresulteerd in een basiskwaliteit voor het gehele wegenareaal en een hogere kwaliteit voor specifieke wegtypes en gebieden. Ook het thema duurzaamheid is in het licht van de Omgevingsvisie Hillegom 2030 nader uitgewerkt. Zie hiervoor de paragraaf duurzaamheid.

1.8 Het technische verhardingsbeheer van het beleidsplan draagt bij aan de wettelijk vastgestelde zorgtaak omtrent wegen van de gemeente.

In de Wegenwet en de Wet herverdeling wegenbeheer is opgenomen wie de onderhoudsplicht heeft voor de openbare wegen. In deze wetten is opgenomen dat de wegen "in goede staat verkeren". Hieronder wordt overigens niet alleen de instandhouding van de weg verstaan, maar ook de zorg dat de weg zijn functie naar behoren kan blijven vervullen. Uit de onderhoudsverplichting vanuit beide wetten volgt dat goed wegbeheer een kerntaak is van de gemeente.

2.1 Met de bijgevoegde begrotingswijziging nummer R2009 sluit de begroting aan op het beleidsplan wegen.

De huidige begrotingsposten "Wegen - inhuur personeel", "Wegen - bijdragen aan/adviezen derden" en "Wegen - overige goederen en diensten" worden toegevoegd aan de post "Wegen - Kosten onderhoud".

Kanttekeningen

1.1 Het beleidsplan wegen is alleen gericht op het verhardingsbeheer.

De aanduiding wegbeheer is breder dan het onderhoud aan de wegverhardingen. De totale gemeentelijke beheertaak voor wegen bestaat ook uit verkeer, wegmeubilair, openbare verlichting, riolering en afval/reiniging. Het beleidsplan wegen behandelt alleen het verhardingsbeheer.

1.2 Het beleidsplan wegen omvat het technisch beheer van de verhardingen en niet het functioneel beheer van de wegen.

Bij technisch beheer gaat het om werkzaamheden die tot doel hebben de huidige functie van de weg in stand te houden. Van functioneel beheer is sprake wanneer de vormgeving van de weg wordt gewijzigd als gevolg van het veranderende gebruik van de weg. Zoals een inrichting in het kader van Duurzaam veilig of een herinrichting voor het verbeteren van de veiligheid, leefbaarheid en/of aanzien. Het beleidsplan wegen gaat alleen over het technische beheer van de verhardingen.

2.1 Er heeft geen inspraak plaats gevonden volgens de inspraakverordening.

Het beleidsplan betreft het in stand houden van de bestaande wegverhardingen en heeft geen concrete gevolgen voor de woonomgeving van de burger. Voor soortgelijke beleidsplannen binnen de buitenruimte werd een inspraakprocedure in het verleden ook nooit gevolgd. In de inspraakverordening ontbreekt de mogelijkheid om af te zien van inspraak in deze gevallen. Indien de raad nu geen besluit neemt wordt in de rechtspraak in principe uitgegaan van een besluit om geen inspraak te verlenen. In sommige gevallen kan dat betekenen dat een belanghebbende achteraf bezwaar kan maken (hetgeen niet kan indien vooraf op grond van afdeling 3.4 Awb zienswijzen konden worden ingediend).

Financiële consequenties

De totale kosten voor het wegbeheer bedragen voor de eerste vijf jaar gemiddeld

€ 1.188.000 per jaar.

• Klein onderhoud	€ 130.000
• Groot onderhoud inclusief meerkosten kwaliteit A	€ 627.000
• Rehabilitatie (investeringen)	€ 431.000
Totaal	€ 1.188.000

Het klein onderhoud wordt geheel uitgevoerd door Meerlanden. Binnen de dienstverleningsopdracht is een bedrag van € 130.000 voor het klein onderhoud aan de wegen opgenomen.

Het groot onderhoud en rehabilitatie wordt uitbesteed middels meerjarige RAW-raamovereenkomsten en RAW-bestekken op projectbasis.

Voor het groot onderhoud is op dit moment jaarlijks € 627.000 in de begroting opgenomen. Dit is verdeeld onder de posten "Wegen - kosten onderhoud" van € 575.000, "Wegen - inhuur personeel" van € 35.000, "Wegen - bijdrage en adviezen derden" van € 9.000 en "Wegen - overige goederen en diensten" van € 8.000.

Voor rehabilitatie (investeringen) is momenteel jaarlijks € 431.000 in het investeringsplan opgenomen. Het betreft hierbij de post "Reconstructie wegen".

Naast de bovengenoemde kosten zijn in de begroting van de werkorganisatie HLTsamen uren opgenomen voor wegbeheer. Het betreft hier uren voor voorlichting, klachtenafhandeling, begeleiden/opstellen van de maatregeltoets, het beheerplan en het beleidsplan, maken van jaarlijkse plannings, bijhouden van het wegbeheersysteem, voeren van directie, het houden van toezicht e.d.

Het beleidsplan wegen wordt uitgewerkt in de programmabegroting en het bijbehorende investeringsplan.

Aanpak, uitvoering en participatie

Het beleidsplan wegen zal worden uitgewerkt in jaarlijkse beheerplannen voor de wegen. In het beheerplan wordt een vertaalslag van beleid naar beheer gemaakt. De Beheerplannen zijn een middel om de in het beleidsplan gekozen ambities te verwezenlijken en de kwaliteit van de openbare ruimte ter bewaken. Beheerplannen geven een overzicht van de uit te voeren beheermaatregelen op korte termijn. Het beheerplan vormt hiermee de basis voor het aanvragen van beheer- en onderhoudsbudgetten en het uit te voeren wegenonderhoud. De beheerplannen geven niet alleen de beheerder zelf maar ook de overige vakdisciplines, externe partijen en belanghebbenden inzicht in de wijze van beheer en onderhoud van de wegen in Hillegom. Volgens de beheerplannen wordt het jaarlijks onderhoud aan de wegen uitgevoerd.

Bij het opstellen van de onderhoudsplanning vindt afstemming plaats tussen de verschillende disciplines; wegen, riool, groen, openbare verlichting etc. Deze afstemming is gericht op het efficiënt inzetten van alle budgetten en het beperken van de overlast voor de omgeving. Het resultaat is een integrale aanpak van de werkzaamheden.

Werkzaamheden aan de wegen hebben een behoorlijke impact op de omgeving. Bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden is een heldere afstemming en communicatie met belanghebbenden daarom erg belangrijk. In beide fases zal hier de noodzakelijk aandacht aan worden geschonken. Voor het opstellen van het beleidsplan

wegen zelf is burgerparticipatie niet van toepassing aangezien het plan wegen geen concrete gevolgen heeft voor de woonomgeving van de burger.

Duurzaamheid

In de Omgevingsvisie Hillegom 2030 is duurzaamheid een leidend principe en een afwegingskader opgenomen dat gebaseerd is op fysieke, economische en sociale duurzaamheid. Binnen het beleidsplan wegen is duurzaamheid ten aanzien van het beheer en onderhoud van wegen dan ook in dit licht verder uitgewerkt.

- Voorschrijven van duurzame materialen en zo veel mogelijk stimuleren van duurzame werkmethoden bij raamovereenkomsten en bestekken voor de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden.
- Tijdig herstellen van schade bij asfaltverhardingen waardoor verzwaring van de maatregel oftewel kapitaalvernietiging wordt voorkomen.
- Zo lang mogelijk hergebruiken van bestaande bestratingsmaterialen (beton en gebakken).
- Omvormen van betonstraatstenen naar het duurzamere gebakken bestratingsmateriaal bij einde levensduur betonstraatstenen.
- Toepassen van berm- en passeerstroken bij smalle en intensief gebruikte asfaltwegen in het buitengebied om schade aan de asfaltverhardingen te voorkomen.
- Toepassen van geluidsarme deklagen op de hoofdwegen bij het uitvoeren van groot onderhoud voor het beperken van geluidsbelasting voor de omwonenden.
- Saneren van teerhoudend asfalt op het moment dat het groot onderhoud of rehabilitatie van een asfaltweg dit mogelijk maakt.
- Gelijktijdig ophogen van de verhardingen in de zettingsgevoelige wijk Elsbroek tijdens het uitvoeren van het regulier groot onderhoud voor het waarborgen van een goede toegankelijkheid van de woningen en het verminderen van de kwetsbaarheid voor wateroverlast (klimaatadaptatie).
- Ondersteunen afkoppelambitie uit het gemeentelijk rioleringsplan tijdens het reguliere onderhoud door een integrale aanpak voor het afkoppelen passend bij de lokale situatie.
- Verbeteren van de klimaatbestendigheid tegelijkertijd met het uitvoeren van het reguliere onderhoud wanneer dit door relatief eenvoudige niet kostprijsverhogende maatregelen binnen het wegbeheer kan worden gerealiseerd.

De duurzame aanpak zoals verwoord in de eerste 6 punten en het laatste punt van het wegenbeleid wordt gedeeld met de burgers via een persbericht wanneer het beleidsplan wegen is vastgesteld. Tegelijkertijd delen we dan de positieve resultaten van de weginspecties waaruit blijkt dat er sinds de vaststelling van het vorige beleidsplan vijf jaar geleden sprake is van een structurele kwaliteitstoename van de verhardingen.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

De gemeente Hillegom heeft een wettelijk vastgestelde zorgtaak omtrent de wegen in haar beheer. Het huidige beleidsplan wegen was geldig tot en met 2019. Het actualiseren van het plan was dan ook nodig. De wegenbeleidsplannen van de gemeenten Lisse en Teylingen hebben beide een looptijd tot en met 2021. Het voor twee jaar verlengen van het huidige beleidsplan van Hillegom was gezien de noodzaak tot actualisering niet gewenst. Hoewel elke gemeente op basis van de lokale situatie haar eigen gemeentelijk wegbeleid vaststelt is het beleidsplan van Hillegom wel een opmaat naar het meer uniformeren van het wegbeleid in de drie gemeenten.

Urgentie

Het huidige beleidsplan wegen heeft een looptijd tot en met 2019. De benodigde budgetten volgens het nieuwe beleidsplan blijven gelijk aan de in 2019 beschikbaar

gestelde budgetten voor 2020. Aangezien het nieuwe plan geldig is vanaf 2020 en er nu al wel wordt gewerkt volgens het nieuwe beleidsplan met de hierin opgenomen beleidsuitgangspunten is vaststelling van het plan door de gemeenteraad in 2020 nodig.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen en achtergrondinformatie

- Beleidsplan wegen gemeente Hillegom 2020-2024 d.d. 18 augustus 2020
- Begrotingswijziging nummer R2009

namens het college van burgemeester en wethouders,

Mevr. drs. C.B. Baauw
secretaris

Dhr. A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het voorstel van het college van 27 juli 2020 met als onderwerp Beleidsplan wegen 2020-2024

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. Het “Beleidsplan wegen 2020–2024” vast te stellen.
2. De begrotingswijziging nummer R2009 vast te stellen waarmee de begroting wordt aangesloten op het beleidsplan wegen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 15 oktober 2020,

Mevr. drs. P.M. Hulspas-Jordaan
griffier

Dhr. A. van Erk
voorzitter

